

1. Úvod

Oslabovanie liberálnej demokracie a hrozivé prejavy klimatických zmien boli azda najväznejšie trendy, ktoré charakterizovali dianie vo svete v roku 2019. Čo v skratke priniesol tento rok vo svete, na Slovensku i v samotnom meste Trenčín?

1.1 Svet v roku 2019

Oslabovanie liberálnej demokracie

Aj rok 2019 potvrdil ohrozovanie prodemokratického vývoja. Základné atribúty modernej demokracie - garantovanie práva jednotlivca i menšín, obmedzenie a kontrola vládnej moci vládou zákona, pôsobením médií a aktívnej občianskej spoločnosti – strácali na sile. Hlavným dôvodom bol rastúci vplyv najväčších diktatúr. Čína, Rusko a najnovšie aj Turecko sa usilovali získať alebo obnoviť postavenie silných hráčov globálneho či regionálneho diania. Najmä čínsky vplyv v roku 2019 výrazne narástol. Aj v Indii s 1,4 miliardy obyvateľov, dlho označovanej za najväčšiu svetovú demokraciu, sa čoraz viac presadzoval autoritársky a nacionalistický režim.

Hrozivé prejavy klimatických zmien

Klimatické zmeny boli stále intenzívnejšie. V rokoch 2014 – 2019 bolo najteplejšie obdobie v histórii. Vysoké hodnoty dosiahli emisie skleníkových plynov. Hrozivé boli aj informácie o zvyšovaní hladiny morí ako dôsledku topenia ľadovcov najmä v Antarktíde a Grónsku. Svet v roku 2019 zaznamenal vinou klimatických zmien niekoľko humanitárnych a ekonomických katastrof, najväčšie sa odohrali na Bahamách a v Mozambiku. Doterajšie úsilie o zmiernenie otepľovania planéty nemalo dostatočný účinok. Bolo to predovšetkým vinou

mnohých politikov, ktorí si nechceli uvedomiť desivé prognózy a odmietali podstúpiť obeť pre riešenie situácie.

Boris Johnson tlačil Veľkú Britániu k brexitu

V roku 2019 malo dôjsť k brexitu. Pôvodne mala Veľká Británia z Európskej únie odísť koncom marca, potom v apríli a v októbri. Neúspešné hlasovania britského parlamentu o dohode s Úniou však nakoniec stáli premiérku **Theresu Mayovú** funkciu a viedli k predčasným voľbám. V lete na čele Konzervatívnej strany aj vlády Mayovú vymenil **Boris Johnson**, jedna z hlavných tvárí kampane za odchod z Únie. Vynútil si nové parlamentné voľby, v ktorých dosiahol najlepší výsledok strany za posledných tridsať rokov. V parlamente už svoju verziu dohody o odchode presadil a Británia by podľa predpokladov mala Úniu opustiť koncom januára 2020 a mali by sa začať rokovania o budúcich vzájomných obchodných vzťahoch.

Voľby do Európskeho parlamentu

Pred májovými voľbami do Európskeho parlamentu sa mnohí obávali, že väčšie slovo si zoberú populistí z rôznych častí politického spektra. Nestalo sa tak, neštandardné strany sa síce posilnili, no kontrolu nad parlamentom si udržali ľudovci, socialisti a liberáli. Lídri členských štátov vybrali za šéfkou Európskej komisie **Ursulu von der Leyenovú**, dovtedajšiu nemeckú ministerku obrany, ktorá do europarlamentu ani ne kandidovala. Najambicióznym plánom novej Európskej komisie bolo presadiť Európsku zelenú dohodu s cieľom dosiahnuť uhlíkovú neutralitu v Únii do roku 2050.

Zástupcom Slovenska v Európskej komisii sa opäť stal neúspešný prezidentský kandidát strany Smer SD **Maroš Šefčovič**, od decembra mal však na starosti už len vzťahy medzi európskymi inštitúciami.

Demonštrácie za slobodu v Hongkongu

Svet zaujali aj masové demonštrácie v Hongkongu za slobodu. Autonómny Hongkong síce patrí k Číne, ale mal by byť

jej súčasťou v rámci usporiadania „jedna krajina, dva systémy“. Po viacerých menších protestoch proti zákonu, ktorý mal umožniť vydávanie stíhaných osôb z Hongkongu do rúk komunistických úradov na územie pevninskej Číny, v nedeľu 9. júna vyšlo do ulíc až milión demonštrantov. Potom sa rozbehla séria štrajkov, protestov a násilných zrážok demonštrantov s políciou, ktoré už nezastavilo ani stiahnutie návrhu zákona správkynou mesta **Carrie Lamovou**. Atmosféra sa čiastočne upokojila, keď prodemokratickí kandidáti vyhrali miestne voľby. Napätá patová situácia však trvala naďalej.

Greta Thunbergová bojovala za záchranu planéty

Švédka **Greta Thunbergová**, 16-ročná environmentálna aktivistka, sa stala symbolom boja za záchranu planéty. V polovici augusta vyplávala z anglického Plymouthu na jachte na solárny pohon cez Atlantik na klimatický samit OSN v New Yorku. Jej vášnivý a emocionálny prejav na tomto samite sa stal takmer taký známy ako prejav **Martina Luthera Kinga** „I have a dream“.

„Vašimi rečami ste mi ukradli moje sny a moje detstvo,“ takmer kričala na lídrov z vyše 60 krajín a pokračovala: „Ľudia trpia, ľudia umierajú, celé ekosystémy sa rúcajú, sme na začiatku masového vymierania. A všetko, o čom vy dokážete rozprávať, sú len peniaze a rozprávky o nekonečnom ekonomickom raste. Ako si to dovoľujete?“

Aj inými aktivitami bojovala za budúcnosť našej planéty, mnohým ľuďom však nebola je po chuti a vysmievali sa z nej. Privádzala do zúrivosti aj svetových lídrov.

Pokračovali ozbrojené konflikty

Ani v roku 2019 na mnohých miestach neutíchali zbrane.

Od roku 2014 stále trval ozbrojený konflikt v Donbase medzi ukrajinskou armádou a proruskými separatistami. Podľa odhadov OSN si do konca roka 2019 vyžiadal vyše 13 tisíc mŕtvych, z toho 3300 civilistov.

Pokračoval izraelsko-palestínsky konflikt ako jeden z najproblematickejších a najdlhšie trvajúcich konfliktov v oblasti Blízkeho východu. Aj v roku 2019 si vyžiadal ľudské obeť.

Kríza v Iráne sa začala stupňovať v roku 2018, keď americký prezident **Donald Trump** odstúpil od medzinárodnej dohody o obmedzení iránskeho jadrového programu. Napätie medzi USA a Iránom narástlo v roku 2019 do takých rozmerov, že sa neraz hovorilo o možnej vojne.

Občianska vojna v Jemene, najchudobnejšej krajine arabského sveta, sa začala v roku 2015, keď šiitskí povstalci s podporou Iránu získali kontrolu nad hlavným mestom Saná. V marci 2015 sa do vojny zapojila medzinárodná koalícia pod vedením Saudskej Arábie, ktorá bojuje za to, aby sa medzinárodne uznaná vláda opäť dostala k moci. Vojna si doteraz vyžiadala vyše 100 tisíc obetí. V priebehu roka 2019 prišlo v Jemene o život 20 tisíc ľudí, zatiaľ čo v roku 2018 bolo usmrtených až 30 800 osôb.

Líbya sa zmietala v chaose od roku 2011, keď bol v krajine zosadený dlhoročný vodca **Muammar Kaddáfí**. Situácia v roku 2014 prerástla do ozbrojeného konfliktu síl verných medzinárodne uznanej vláde v Tripolise s jednotkami poľného maršala **Chalífu Haftara**, ktorý bol spojený s konkurenčnou vládou na východe krajiny.

Konflikt v Afganistane trval už 17 rokov a medzičasom sa stal historicky najdlhšou vojnou s účasťou USA.

Občianska vojna v Sýrii vypukla v roku 2011 po vlne protestov proti vláde prezidenta **Bašára Asada**. Hlavnými podporovateľmi prezidenta boli Rusko a Irán. Vojna si vyžiadala už viac ako 370 tisíc ľudských životov a milióny Sýrčanov vyhнала z domovov.

Zložitú situáciu v Sýrii ešte viac skomplikoval turecký prezident **Recep Tayyip Erdogan**. V priebehu roku 2019 upevňoval svoju autokratickú moc, oslaboval tureckú opozíciu

a narušil krehkú geopolitickú rovnováhu v regióne. Lavíroval medzi Západom a Ruskom, z oboch strán očakával výhody. Využil ohlasovaný odchod amerických síl z turecko-sýrskeho pohraničia a v stredu 9. októbra začal vojenskú operáciu na severe Sýrie s cieľom vyhnat' z územia Kurdov, ktorých Turci považujú za teroristov, hoci boli spoľahlivou záštitou proti Islamskému štátu. Kruté boje si vyžiadali straty nielen v radoch ozbrojených Kurdov, ale aj medzi civilným obyvateľstvom.

V nedeľu 27. októbra americké špeciálne jednotky zlikvidovali vodcu Islamského štátu **abú Bakra al-Bagdádího**. Najhl'adanejší terorista zomrel na úteku, odpálil sa v tuneli pod svojím domom spolu so svojimi tromi deťmi.

1.2 Slovensko v roku 2019

„Máme za sebou dôležitý rok odhaľovania reality, ktorá nám chvíľami vyrážala dych. Z rôznych zverejňovaných zvukových aj obrazových záznamov sme sa dozvedeli, že mnohí z tých, ktorí mali slúžiť spravodlivosti a verejnému záujmu, stáli na opačnej strane.“ povedala vo svojom prvom novoročnom príhovore prezidentka Slovenskej republiky **Zuzana Čaputová**.

Zvolenie Zuzany Čaputovej, voľby do Európskeho parlamentu či zverejnenie komunikácie obžalovaného **Mariana Kočnera**. To je len niekoľko udalostí, ktoré zanechali politickú pečať v roku 2019.

Zvolenie prezidentky Zuzany Čaputovej

Druhé kolo prezidentských volieb vyhrala po prvý raz žena. Za Zuzanu Čaputovú hlasovalo v sobotu 30. marca 1 056 582 voličov a získala 58,40 percenta hlasov. Druhému Marošovi Šefčovičovi odovzdalo hlasy 752 403 voličov. Voľebná účasť dosiahla iba 41,79 percenta oprávnených voličov.

Pritom ešte v januárovom prieskume Zuzane Čaputovej patrila v prieskumoch piata priečka, za **Róbertom Mistríkom**,

Marošom Šefčovičom, **Štefanom Harabinom** a **Bélom Bugárom**. Neskôr sa Mistrík vzdal kandidatúry v prospech Čaputevej, ktorá bola verejnosti známa ako aktivistka proti pezinskej skládke. Oficiálne sa prezidentkou stala v sobotu 15. júna, keď zložila sľub do rúk predsedu Ústavného súdu **Ivana Fiačana**.

„Budem sa snažiť byť prezidentkou všetkých občanov. Ponúkam rozum, srdce a ruky. Preberám všetky záväzky a povinnosti verejnej služby, neprišla som vládnuť, prišla som slúžiť občanom,“ povedala počas inauguračného príhovoru.

Voľby do Európskeho parlamentu

Z celkovo 31 politických subjektov si voliči vybrali vo voľbách do európskeho parlamentu v sobotu 25. mája. Víťazom sa stala mimoparlamentná koalícia Progresívne Slovensko/Spolu, ktorá získala vyše 20 percent hlasov a štyri mandáty. O jeden menej mal Smer-SD (získal necelých 16 percent), po dva ĽSNS, KDH a SaS. Jeden poslanecký mandát dostalo OĽaNO. Už horšiu správu však slovenskí voliči vyslali do Bruselu tým, keď z extrémistickej ĽSNS urobili tretiu najsilnejšiu stranu.

Ladislav Bašternák putoval do väzenia

Bratislavský krajský súd v stredu 6. novembra poslal kontroverzného podnikateľa **Ladislava Bašternáka** na päť rokov do väzenia. Uznal ho za vinného zo spáchania zločinu neodvedenia dane a poistného. Okrem toho mu súd nariadil trest prepadnutia majetku a na päť rokov zákaz podnikat'. Ladislav Bašternák si ponechal byť v komplexe Bonaparte, ktorý si prenajímali šéf Smeru-SD **Robert Fico**. V polovici roka pred Bonaparte asi päťtisíc demonštrantov žiadalo vyšetrenie káuz. Aktivity Ladislava Bašternáka boli spájané s viacerými vysokými slovenskými politikmi, aj preto bol dlhé roky „nedotknuteľný“.

Žaloba vo veci vraždy J. Kuciaka a M. Kušnírovej

V pondelok 21. októbra podal prokurátor na súd žalobu vo veci vraždy novinára **Jána Kuciaka** a jeho snúbenice **Martiny Kušnírovej**. V decembri senát Špecializovaného trestného

súdu v Pezinku na verejnom prejednaní žalobu prijal a očakávalo sa, že začiatkom roka 2020 sa začne megaproces.

Podľa obžaloby si vraždu novinára objednal mafiánsky podnikateľ Marian Kočner. Jeho volavka **Alena Zsuzsová** oslovila **Zoltána Andruskóa** a ten sa obrátil na **Tomáša Szabóa** a **Miroslava Marčeka**. Snúbencov zastrelil Miroslav Marček 21. februára 2018 v ich rodinnom dome vo Veľkej Mači.

Zverejnenie Kočnerovej komunikácie

Slovenskou politikou výrazne otriaslo zverejnenie komunikácie Mariana Kočnera cez mobilnú aplikáciu Threema. Vďaka nej sa verejnosť dozvedela, že Marian Kočner udržiaval čulé kontakty nielen s politikmi, ale aj so sudcami, prokurátormi a policajtmi. Snažil sa ovplyvňovať kauzy, v ktorých mal prsty.

Po intenzívnom tlaku médií a verejnosti museli odstúpiť **Martin Glváč** (Smer-SD) z postu podpredsedu parlamentu, **Monika Jankovská** musela opustiť kreslo štátnej tajomníčky rezortu spravodlivosti a z centrálneho Smeru-SD sa porúčal aj dovtedajší generálny tajomník strany **Viktor Stromček**. Niekoľko ďalších sudcov požiadalo o pozastavenie funkcie sudcu, ďalší čelili disciplinárnym konaniam, niekoľko prokurátorov, dokonca aj na Generálnej prokuratúre, prišlo o miesta.

Verejnosťou otriaslo aj zverejnené video medzi niekdajším generálnym prokurátorom **Dobroslavom Trnkom** a dvojnásobným exministrom Smeru-SD **Jánom Počiatkom**, v ktorom okrem iného riešili aj „nedodanú“ finančnú províziu pre Roberta Fica.

Redakcie dostali záznam nahrávok Gorily

Takmer štyridsaťhodinový záznam nahrávok kauzy Gorila dostali viaceré redakcie. Nahrávku Gorily mali nájsť minulý rok policajti počas zásahu v dome Mariana Kočnera. Nahrávka bola niekoľko hodín dostupná aj verejnosti.

Na zázname boli rozhovory bývalého ministra hospodárstva **Jirka Malchárka**, viaceré transakcie za Dzurindovej vlády

v rokoch 2005 a 2006 a aj rozhovor Roberta Fica, keď bol ešte opozičným politikom.

Tesne pred Vianocami polícia obvinila zo zneužitia právomoci verejného činiteľa niekdajšieho generálneho prokurátora Dobroslava Trnku. Podľa ďalších zverejnených komunikácií totiž mal Dobroslav Trnka v rukách nahrávku Gorily, dokonca sa údajne pokúšal vydierať jedného zo šéfov spoločnosti Penta.

Ústavný súd s novým šéfom a konečne kompletný

Novým predsedom Ústavného súdu SR sa stal Ivan Fiačan. Dosluhujúci prezident **Andrej Kiska** ho vymenoval do funkcie v stredu 17. apríla. Podpredsedom sa stal **Ľuboš Szigeti**. Dovedy neznámy advokát Ivan Fiačan vo funkcii vystriedal **Ivettu Macejkovú**.

Výber nových sudcov Ústavného súdu bol pomerne dramatický. Napriek verejným vypočutiam kandidátov sa koalícia nevedela dohodnúť na spoločných menách. Medzi kandidátmi bol aj Robert Fico, ktorý na vypočutí vyhlásil, že chce súdu šéfovať. Keďže jeho meno nebolo priechodné, Robert Fico odstúpil. Ústavný súd sa stal plne funkčným v októbri, keď prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala chýbajúcich šiestich sudcov.

Najvyšší súd extrémistov nerozpustil

Kto urobil chybu? To bola otázka, keď v pondelok 29. apríla Najvyšší súd zamietol návrh na rozpustenie extrémistickej ĽSNS. Žalobu na rozpustenie strany **Mariána Kotlebu** podala ešte v máji 2017 Generálna prokuratúra.

Podľa predsedníčky senátu **Jany Zemkovej** nebola žaloba dostatočne podložená. „Žalovaná strana je síce parlamentnou stranou, avšak na prijatie zákona nedisponuje dostatočným počtom hlasov,“ píše sa v odôvodnení rozsudku. Preto senát nedospel k záveru, že riziko ohrozenia demokracie „je dostatočne bezprostredné“. Poslanca ĽSNS **Milana Mazureka** však v utorok 3. septembra Najvyšší súd uznal za vinného z extrémizmu

a vyrubil mu pokutu 10 tisíc eur. Milan Mazurek tak automaticky stratil poslanecký mandát.

Slovenská ekonomika v roku 2019

Slovenská ekonomika začínala doplácať na svoju veľkú otvorenosť a orientáciu na export. Spomalenie ekonomík v zahraničí si vyberalo svoju daň a prelievalo sa aj k nám.

Rast HDP sa spomalil

Rast hrubého domáceho produktu (HDP) Slovenska sa v roku 2019 výraznejšie spomalil. Tvrdé dáta hovoria o tom, že HDP v roku 2018 rástlo medziročne o 4,0 %, pričom rast v roku 2019 podľa prvého odhadu NBS bol definovaný na úrovni 2,3 %. Napriek udržateľnej domácej spotrebe na solídnych úrovniach, za miernym prepadom rastu HDP možno hľadať najmä slabnúci zahraničný dopyt a ochladzovanie v sektore priemyslu.

Inflácia zostala stabilná

Rast cenovej hladiny v slovenskom hospodárstve bol v roku 2019 na úrovni 2,7 %, čo je o 0,2 % viac ako v roku 2018. Medziročne nastalo zrýchlenie rastu cien, a to najmä z dôvodu zvyšovania mzdových nákladov, ktoré sa premietalo do koncovej ceny tovarov a služieb. Rast cien ovplyvňovali aj vyššie ceny vstupných komodít. Pod zdražovanie sa podpísali predovšetkým vyššie ceny za bývanie, vodu, elektrinu, plyn a ostatné palivá, a to v priemere o 4,0 %. Infláciu smerom nahor potiahli aj potraviny a nealkoholické nápoje s nárastom cien o 3,9 %.

Platy rástli solídnym tempom

Nominálne mzdy v roku 2019 rástli tempom na úrovni 7,7 %, čo po očistení o infláciu (2,7 %) znamená nárast o 5,0 % ročne. Slováci si tak medziročne zo svojej mzdy mohli dovoliť viac tovarov a služieb, ako to bolo v roku 2018. Pod celkový rast miezd sa podpísali aj vládne opatrenia, konkrétne rast miezd v štátnej správe a rast minimálnej mzdy.

Nezamestnanosť na historickom minime

Nezamestnanosť v roku 2019 poklesla na svoje historické minimum. V novembri bola miera evidovanej nezamestnanosti v národnom hospodárstve na úrovni 4,92 %. Oproti rovnakému mesiacu v roku 2018 je to zlepšenie o 0,34 %. Trh práce je tak pomerne silno utiahnutý a slovenská ekonomika sa dostáva na úrovne prirodzenej nezamestnanosti. Zamestnávateľia museli doslova „bojovať“ o zamestnancov aj za pomoci ponúkajú vyšších miezd.

Slovensko najslabšie z krajín V4

V porovnaní s okolitými krajinami Slovenská republika v roku výraznejšie zaostávala. Rast HDP na Slovensku bol pomalší už od roku 2016, najmä v porovnaní s Maďarskom a Poľskom. Česi nás v raste HDP predbehli až v roku 2019. Národná banka Slovenska vníma naše nevýhody najmä v slabšom domácom dopyte, predovšetkým v oblasti spotreby domácností a investícií.

1.3 Trenčín v roku 2019

V stredu **23. januára** sa obnovili rokovania primátora Richarda Rybníčka so zástupcom investora spoločnosťou SIRS Georgeom Trabelssiem. Dohodli sa, že spoja sily a upraví projekt revitalizácie územia autobusovej stanice tak, aby vyhovoval obom stranám. Na jeseň predstavili architekti spoločnosti SIRS nový projekt, ktorý predpokladal oveľa menší terminál. Dlhoročný príbeh rekonštrukcie autobusovej a železničnej stanice pokračoval, realizácia však bola stále v nedohľadne.

Vo štvrtok **21. februára** sa v Trenčíne konalo pietne zhromaždenie s názvom „Nezabudneme! Pokračujeme!“ Na Štúrovom námestí sa stretlo asi sedemsto ľudí, aby si spoločne zapomínali na Jána Kuciaka a Martinu Kušnírovú. Účastníci sa

stali svedkami slávnostného odhalenia kamenno-skleného pamätníka s podobizňou a menami oboch zavraždených.

Začiatkom februára sa začali prípravné práce na výstavbu cyklotrasy, ktorá spojí Trenčiansky hrad s Moravou. V decembri 2019 trenčianska župa oznámila, že 11-kilometrovú cyklotrasu otvoria 1. júna 2020.

V sobotu **16. marca** v prvom kole prezidentských volieb volilo Zuzanu Čaputovú 48,50 percenta obyvateľov Trenčína. Na druhom mieste skončil Maroš Šefčovič (18,99 percenta).

V sobotu 30. marca v druhom kole prezidentských volieb volilo Zuzanu Čaputovú 63,69 % Trenčanov a Maroša Ševčoviča 36,31 % voličov.

V stredu **27. marca** udelili v priamom televíznom prenose v súťaži Stavba roka 2018 tri ceny vrátane tej hlavnej stavbe „Rekonštrukcia Mierového námestia v Trenčíne“. Autori architektonického riešenia Mierového námestia z brnianskeho Ateliéru RAW si v Ľubl’ane prevzali aj medzinárodnú cenu BigSee Architecture Award.

V pondelok **1. apríla** zastavila výrobu Sušiareň droždia Old Herold Hefe, keď jej skončilo dočasné povolenie na prevádzku. Privítali to obyvatelia Zámestia, ktorým prekážal zápach vznikajúci pri sušení a usilovali sa o nápravu petíciou a založením občianskej iniciatívy.

Trenčín začal v apríli chystať Plán udržateľnej mestskej mobility. Cieľom bolo so zapojením širokej verejnosti vypracovať dokument, ktorý navrhne tvár dopravy v meste na niekoľko desaťročí. V pondelok **25. novembra** sa v kine Hviezda konalo prvé verejné stretnutie k pripravovanému plánu. Zoznámiť sa s procesom jeho spracovania a predovšetkým diskutovať o súčasnej dopravnej situácii prišlo viac ako 70 ľudí.

V sobotu **25. mája** získala v Trenčianskom kraji v eurovoľbách najviac hlasov strana Smer-SD - vyše 20 %. Tesne za ňou skončila s 19 percentami koalícia Progresívne Slovensko/Spo-

lu. Smutnou skutočnosťou bolo, že tretia skončila extrémistická ĽSNS. Volilo ju takmer 15 % ľudí.

V stredu **29. mája** sa prezident Andrej Kiska v rámci rozlúčkových návštev stretol v primátorom Trenčína Richardom Rybníčkom. „Trenčín je inšpirujúcou poctivou víziou, ako má mesto vyzerat’“, povedal Andrej Kiska.

V stredu **29. mája** poslanci mestského zastupiteľstva schválili vystúpenie mesta zo Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS) a následný vstup Trenčína do Únie miest Slovenska (ÚMS). Návrh predložil trenčiansky primátor Richard Rybníček, podľa neho ZMOS málo zohľadňuje špecifiká miest, rieši problémy samospráv najmä optikou obcí. V piatok 21. júna sa Richard Rybníček stal prezidentom ÚMS. Rozhodli o tom členovia na 30. sneme ÚMS.

V sobotu **1. júna** v Trenčíne vzniklo nové Veliteľstvo Síl pre špeciálne operácie. Nový prvok riadenia a velenia v štruktúrach Ozbrojených síl SR bol príspevkom na účinnejšiu a koncepcnejšiu koordináciu nasadenia na hybridné hrozby príznačné súčasnosti. Zastrešuje kinetické i nekinetické operácie.

V nedeľu **9. júna** Trenčín v spolupráci so spoločnosťou Liberty Trade rozbehol experimentálny bikesharing. K dispozícii bolo desať bezplatných bielych bicyklov. Ľudia si ich mohli požičiavať na dve hodiny a vrátiť ho do jednej z piatich označených staníc. Bicykle boli sledované GPS zariadením.

V stredu **3. júla** informoval primátor Richard Rybníček mestské zastupiteľstvo, že spoplatnenie parkovania na sídlisku Juh a v časti Sihote, ktoré sa malo začať od 16. septembra 2019, opäť odložili. Do hry totiž vstúpilo smutne známe Združenie domových samospráv z Bratislavy, ktoré svojím podnetom natiahlo povoľovací proces.

V pondelok **2. septembra** spustili na Strednej športovej škole v Trenčíne pilotný projekt regionálnej Hokejovej akadémie. Do prvého ročníka nastúpilo 15 študentov. Koncom

novembra získala právoplatné územné rozhodnutie výstavba novej hokejovej haly, ktorá má slúžiť pre Hokejovú akadémiu.

Október sa niesol v znamení spomienok a podujatí venovaných 100. výročiu narodenia trenčianskeho rodáka, spisovateľa Vojtecha Zamarovského. Najvýznamnejším podujatím bolo v piatok 11. októbra otvorenie rozsiahlej výstavy „Cestovateľ stáročiami“ v kasárni Trenčianskeho hradu.

V piatok **11. októbra** sa uskutočnilo výjazdové zasadnutie premiéra Petra Pellegriniho a vybraných ministrov Vlády SR v Trenčíne. Premiér sľúbil Trenčínu pomoc pri prevode starého železničného mosta do majetku mesta a tiež pri príprave preložky štátnej cesty, ktorá pretína centrum mesta v úseku od starého cestného mosta cez Hasičskú a Štefánikovu ulicu.

Vo štvrtok **17. októbra** sa v Trenčíne konali dve podujatia – predvolebné stretnutie predstaviteľov extrémistickej ĽSNS s občanmi na Mierovom námestí a antifašistický protest na Štúrovom námestí. Mesto síce najskôr v septembri zakázalo verejné zhromaždenie ĽSNS, ale krajský súd vyhovel žalobe kotlebovcov a rozhodnutie radnice zrušil. Od rána však cez reproduktory na Mierovom námestí zneli mená celkovo 1639 trenčianskych obetí holokaustu a fašizmu.

V októbri vyhlásili za národnú kultúrnu pamiatku obnovený Vojenský cintorín s pozostatkami 771 vojakov, ktorý leží v trenčianskej mestskej časti Kubrá. Dôvodom vyhlásenia bola jeho dôležitá historická, spoločenská i pietna spomienka na obeť prvej svetovej vojny.

V novembri si pripomenuli storočnicu dve významné trenčianske stredné školy. Vo štvrtok 7. novembra ju oslávila Obchodná akadémia Milana Hodžu a v piatok 29. novembra si sté výročie pripomenulo slávnostnou akadémiou Gymnázium Ľudovíta Štúra.

V novembri sa rozhodlo, že v lokalite Nad tehelnou napokon vybudujú detské ihrisko. Dohodla sa na tom trenčianska radnica

so súkromným vlastníkom pozemku. K výstavbe sa majiteľ zaviazal ešte pri kúpe parcely v roku 2002. Zmena územného plánu v roku 2016 mu umožnila na pozemku stavať. K rozhodnutiu o realizácii pôvodného zámeru prispeli aj protesty a petícia občanov.

V pondelok **9. decembra** Trenčín odovzdal svoju žiadosť o nenávratný finančný príspevok na Centrum kultúrno-kreatívneho potenciálu v objekte kina Hviezda. V prípade schválenia europeňazí bude Hviezda zrekonštruovaná a vybavená modernou technikou. Išlo by o príspevok v predpokladanej výške oprávnených výdavkov maximálne 8 miliónov eur. Mesto by malo spolufinancovať projekt maximálne do 400 tisíc eur. Kultúra v Trenčíne aj v roku 2019 doplácala na to, že Ministerstvo obrany napriek sľubom nestihlo opraviť veľkú divadelnú sálu v Posádkovom klube so zatekajúcou strechou.

V stredu **11. decembra** poslanci mestského zastupiteľstva schválili zvýšenie sadzby dane z nehnuteľností v priemere o 35 percent. Navýšenie bolo reakciou najmä na zmeny v legislatíve štátu, ktoré zásadne znižujú príjmy mesta a zároveň zvyšujú jeho výdavky. Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad sa v Trenčíne zvýšil o 10 percent. Dôvodom bola nová výška zákonného poplatku za uloženie odpadu na skládku.

V decembri sa po viac ako dvoch rokoch od ukončenia prác na modernizácii železničnej trate v Trenčíne skončil aj proces kolaudácie stavebných objektov. Podľa predstaviteľov mesta stavba za stovky miliónov eur, ktorá roky výrazne komplikovala život obyvateľom mesta, priniesla Trenčanom plusy i mínusy. Samospráva kritizovala najmä slabú pripravenosť projektu a časovú náročnosť.